VLTJ

1972

Vemb Lemvig Thyborøn jernbane.

Strækningen Vemb-Lemvig, 29 km, åbnedes d. 2o. juli 1879 som "en letbygget normalsporet secundairbane". Banen blev anlagt med egne stationer i Lemvig og i Vemb. I Vemb byggedes stationen umiddelbart ved siden af statsbanestationen (ved indvielsen var stationen dog ikke færdig, hvorfor man indrettede midlertidige ekspeditionslokaler på kroen).

Ved mellemstationerne Bækmarksbro, Fåre, Ramme og Bonnet sluttedes aftale med lokale folk, som fik tilladelse til krohold i banens lokaler mod at besørge stationstjenesten. Aflønningen var 1o% af stationens indtægt plus overskuddet af kroholdet - altså en ordning, som ellers kun kendes fra "Kleinbahnen" i Tyskland. I løbet af ret få år måtte man dog på grund af den øgede trafik gå over til at anvende uddannede jernbanefolk ved disse stationer.

Banen havde fra starten tre meget små tenderlokomotiver oBo med navnene "Vemb", "Harboør" og "Lemvig, bygget af Hanomag. I 1891 suppleredes disse med en lidt større maskine af samme art fra Krauss & Co. Disse maskiner havde dør og overgangsplade i førerhusets bagvæg, idet fyrbøderen også skulle fungere som togfører, pakmester m.v.

Strækningen Lemvig-Harboør åbnedes 22. juli 1899. I den anledning samt på grund af den øgede trafik anskaffedes i årene 1897-19oo ialt 5 tenderlokomotiver 1Bo fra Ohrenstein & Koppel, medens de 3 oprindelige Hanomag-lok. udrangeredes hhv. 189o, 19oo og 1898. De nye O&K-lok. fik navnene "Vemb", "Thyborøn","Harboør","Vestkysten" og "Lemvig". Med undtagelse af "Lemvig" udrangeredes disse lok. samt "Ramme" - der som ovenfor nævnt anskaffedes i 1891 - i 191o, idet dog "Ramme" solgtes til Farum Sten- & Gruskompagni (blev ophugget 1948) og "Vestkysten" til en entreprenørvirksomhed, som i 1915 videresolgte den til LJ, hvor den blev anvendt som rangermaskine til 193o. "Lemvig" udrangeredes 1927.

Den 1. november 1899 åbnedes strækningen Harboøre-Thyborøn. Sporet på denne strækning ejes af Vandbygningsvæsenet, som også benyttede det til kørsel med materialer til kystsikringsarbejderne. På grund af højvande måtte trafikken ofte aflyses, indtil man i årene 1921-22 lagde sporet op på en ca. 1 m høj dæmning. I løbet af 195oerne fik banen en ny tracée ca. 1-2 km østligere på en ny dæmning, anlagt som led i reguleringen af forholdene omkring Thyborøn kanal. Herved fik banen forbindelse med halvøen Rønland, hvor firmaet Cheminova netop havde anlagt en ny fabrik, som er blevet en af banens store kunder (betjenes med firmaets egen vognbjørn fra Rønland st).

I 19o9 anskaffedes fra Henschel & Co. tre tenderlokomotiver 1Bo nr. 7, 8 og 9. Nr. 8 og 9 ophuggedes i 1955 og nr. 7 solgtes i 1965 til DJK (MHVJ). Den står for tiden i Randers. I årene 191o-12 anskaffedes ligeledes fra Henschel & Co. to tenderlokomotiver 1Co med overheder, nr. 5 og 6, samt to dito oBo, nr. 3 og 4. I 1929 anskaffedes ligeledes fra Henschel & Co, nr. 1o - 1Co (ophugget 1965). Tilbage er idag kun nr. 5 og 6, hvoraf nr. 5 har været udlejet til DJK.

I årene 1923-24 indledtes motordriften med to små Triangel-motorvogne med 7o hk benzinmotorer, M1 og M2. M1 ophuggedes i 196o og M2 brændte i 1932. En ny M2 anskaffedes 1932 - det var en ombygget personvogn, som fik en 145 hk MAN benzinmotor. Den havde 1o pladser på 2. kl og 3o på 3. kl., den ophuggedes i 1963. Den tredie M2 anskaffedes i 1962. Det er en tidligere DSB Mf 646, senere Mc 653, som i 1956 solgtes til RØHJ som M4 (15o hk Leyland dieselmotor). En anden M1 anskaffedes i 1957 fra DSB (Mf 647) forsynet med en 1oo hk benzinmotor, som i 1963 udskiftedes med en 15o hk Leyland dieselmotor. Vognen udrangeredes i 1967.

Vend-----

I 1932 anskaffedes tre store motorvogne med stor midterboggie (maskintruck). De fik numrene M4, 5 og 6 og var forsynede med 35o hk B&W-dieselmotorer med elektrisk transmission. Disse motorer udskiftedes i 1952 med 4oo hk MAN-motorer. Vognene havde plads til 8 rejsende på 2. kl og 58 på 3. kl.

I 1952 anskaffedes fra Frichs et 75o hk diesellokomotiv ML 12. I 1951 anskaffedes en rangertraktor, M 15, fra Pedershaab forsynet med en 1oo hk Ford-benzinmotor. I 1956 suppleredes denne med en Nagbøl traktor med 145 hk Ford benzinmotor fra Vestjyllands Mergelselskab. Den fik betegnelsen T 16. I 1967 udrangeredes T 16 og erstattedes af en ny T 16 fra DSB (traktor nr. 2) med en 78 hk Leyland dieselmotor. I årene 1966-68 benyttedes yderligere en traktor, nr. 81, som stammede fra DSB (traktor 81) og var forsynet med en 78 hk Frichs dieselmotor (ophugget 1968).

Skinnebusdrift påbegyndtes i 1966 med skinnebusser fra nedlagte baner. I dag haves følgende skinnebusser: Sm 12 (tidl. TKVJ Sm 7), Sm 13 (tidl. TKVJ Sm 9), Sm 14 (tidl. TKVJ Sm 1o), Sm 15 (tidl. TKVJ Sm 8), Sm 16 (tidl. AHB Sm 8) og Sm 17 (tidl. FFJ Sm 9). Dertil haves følgende bivogne: Sp 11 (tidl. FFJ Sp 1), Sp 12 (tidl. AHB Sp 9), Sp 13 (tidl. FFJ Sp 14) samt to 2-aks. godsbivogne, Sb 1 (tidl. FFJ Sb 16) og Sb 2 (tidl. AHJ Sb 18).

Banens automobildrift omfatter i dag omnibusruterne Lemvig-Bøvling-Vemb, Lemvig-Thyborøn, Lemvig-Torsminde, Lemvig-Hygum og Lemvig-Holstebro samt fragtruten Lemvig-Holstebro-Struer-Thyborøn.

I slutningen af 195oerne optoges VLTJ på Vemb statsbanestation. Den tidligere lokalstation købtes af kommunen.

Der er blevet foretaget yderligere moderniseringer af banen, især kan nævnes sporforstærkninger, sikringsanlæg i Lemvig samt radioanlæg. Sikringsanlægget i Lemvig består af 2 indkørselssignaler (fra Vem og Thb), 2 udkørselssignaler, 2 afgangssignaler (spor I og II), 2 rangersignaler, 7 centralbetjente sporskifter og 2 centralbetjente afløbssko for sporene til motorremissen samt af 2 automatiske halvbomanlæg for ringvejen (overkørsler nr. 3oS og ooN) alle betjent fra centralapparatet på Lemvig st. Der er meldingstelefoner ved indkørselssignalerne samt på stationspladsen. Radioanlægget (tog og rutebiler) er leveret af STORNO og er et UHF-anlæg i frekvens 458.575/468.575 MHz. med en rækkevidde på ca. 5o km. Det blev taget i brug i 1971. Det består af en fast hovedstation, der betjenes fra stationskontoret i Lemvig og et antal mobile anlæg, der kan betjenes fra togenes hhv. rutebilernes førerpladser, samt et bærbart anlæg, der kan anvendes i de tog, der ikke er udstyret med radio, eller af baneafdelingen m.v.

Radioanlæggene i tog og rutebiler består af en transistoriseret sender og modtager, der ikke fylder stort mere end en cigarkasse, og i hvert af førerrummene er der en betjeningsboks, en højttaler og en mikrofon. Når føreren skifter førerplads omstilles radioanlægget til betjening fra førerpladsen i vognens modsatte ende. Der er ved førerpladsen anbragt en kontrollampe, der lyser, dersom toget eller rutebilen har været kaldt medens føreren eventuelt har været borte fra førerpladsen.

Anlæggene i tog skal være tændt inden der køres ud fra remise. Normalt kan der tales mellem hovedstation og et mobilt anlæg, men fra hovedstationen kan foretages en omstilling således, at to køretøjer kan tale med hinanden.

Motorføreren får over sin radio køretilladelse over en bestemt strækning, og ved ankomst til den station, hvortil der er givet køretilladelse, melder motorføreren sig til toglederstationen for at indhente en ny køretilladelse.

Samtlige radiomeldinger optages på en båndoptager, der er anbragt på Lemvig station.

Radio i rutebiler anvendes, når der i forsinkelsestilfælde er rejsende til og med tilsluttende tog eller rutebiler og endvidere i oplysningens tjeneste.

vend--------

VLTJs driftsmateriel 1972.

Damplokomotiver	2
Motorlokomotiver	1
Dieselmotorvogne (diesel-el)	3
-- (diesel-mek)	1
Skinnebusser	6
Rangertraktorer	2
Personvogne (inkl. Sp)	5
Post- og rejsegodsvogne	2
Godsvogne	16
Sneplove	2
Omnibusser	8
Lastbiler	2

VLTJ-data 1971/72:

Jernbanedriften:	Antal befordrede personer		159.194	
	Personkilometer		2.541.583	
	Indtægt af personbefordring	kr.	394.451	
	Befordret gods		33.945	tons
	Tonkilometer		1.347.899	
	Indtægt af godsbefordring	kr	635.212	
	Personale, fastansat		31	
	løst ansat		35	
	Ialt indtægter	kr	1.166.947	
	- udgifter	kr	2.588.200	
Omnibusdriften:	Antal befordrede personer		173.212	
	Personale		7	
	Befordret godsmængde		110	tons
	Indtægter	kr	543.433	
	Udgifter	kr	634.499	
Lastbildriften:	Befordret godsmængde		2.186	tons
	Personale		1	
	Indtægter	kr	57.017	
	Udgifter	kr	58.357	

---oooOooo---